

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Teoretyczne podstawy kształcenia, PG_00206810						
Kierunek studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		5.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Dorota Klus-Stańska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	45.0	0.0	0.0	0.0	0.0	45
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	45		0.0		80.0	125
Cel przedmiotu	Zapoznanie z podstawowymi koncepcjami uczenia się i wiedzy oraz ich odniesieniami do przebiegu procesów dydaktycznych. \						
	Uświadomienie zróżnicowania i pluralizmu paradygmatów dydaktycznych oraz ich uwarunkowań teoretycznych i ideologicznych.						
	Powiązanie koncepcji uczenia się z podstawowymi modelami i koncepcjami teoretycznymi dydaktyki oraz ich konsekwencjami dla pracy z uczniem.						
	Zapoznanie z podstawowymi elementami systemów dydaktycznych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PPWJ5_U02] ma umiejętności pozwalające na rozpoznawanie potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci lub uczniów oraz projektowanie i prowadzenie działań pedagogicznych, a także planowanie, realizację i ocenę spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania	(A.1.U1.) Student potrafi identyfikować i planować warunki rozpoznawania potrzeb, możliwości i uzdolnień każdego dziecka (ucznia), a także planować ich zaspokajanie i wspieranie z odwołaniem do kryterium spersonalizowanej edukacji	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PPWJ5_K08] ma kompetencje społeczne umożliwiające projektowanie działań zmierzających do rozwoju przedszkola i szkoły oraz stymulowanie poprawy jakości pracy tych instytucji	(A.1.K3.) Ma kompetencje społeczne umożliwiające projektowanie działań zmierzających do optymalizacji warunków uczenia się uczniów i podnoszenia jakości pracy szkoły	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PPWJ5_U01] ma umiejętności pozwalające na dokonywanie obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizowanie ich z wykorzystywaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponowanie rozwiązań problemów	(A.1.U1.) Student ma umiejętności refleksyjnego analizowania zdarzeń dydaktycznych, środowiska uczącego w kontekście świadomej rekonstrukcji ich ukrytych i jawnych założeń oraz proponowania alternatywnych rozwiązań	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PPWJ5_U03] ma umiejętności pozwalające na wykorzystywanie w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodnych sposobów organizowania środowiska uczenia się i nauczania, przy uwzględnieniu specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy	(A.1.U1.) Student ma umiejętności pozwalające na wykorzystywaniu w codziennej praktyce edukacyjnej świadomej paradygmatycznie organizacji środowiska uczenia się i respektowania przy tym potrzeb i możliwości uczniów	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PPWJ5_W02] ma pogłębioną wiedzę na temat klasycznych i współczesnych teorii rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania (kształcenia) oraz ich wartości aplikacyjnych; potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać,	(A.1.W2.) Student ma pogłębioną wiedzę na temat paradygmatów dydaktyki (uczenia się i nauczania) oraz ich wartości oraz konsekwencji aplikacyjnych. (A.1.W3.) Potrafi odróżniać paradygmaty dydaktyki, krytycznie je oceniać i odnosić w refleksji do kształcenia w polskiej szkole.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
Treści przedmiotu	- Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna. Konteksty teoretyczne, kulturowe i polityczne dydaktyki. - Wiedza potoczna w dydaktyce. - Modele myślenia dydaktycznego - Mapa paradygmatów dydaktycznych - Dydaktyki obiektywistyczne (dydaktyka normatywna, instrukcyjna, neurodydaktyka) - Dydaktyki interpretatywno-konstruktywistyczne (dydaktyka humanistyczna, konstruktywistyczna, konektywistyczna) - Dydaktyki transformatywne (dydaktyka krytyczna i libertariańska).		

Wymagania wstępne i dodatkowe	Wymagania formalne:		
	zaliczone przedmioty: Pedagogika, jej subdyscypliny i współczesne kierunki; Socjologiczno-polityczne aspekty dzieciństwa; Historia dzieciństwa i wczesnej edukacji, Pedagogika wczesnoszkolna, Psychologiczne koncepcje rozwoju dziecka		
	Wymagania dodatkowe		
	znajomość kierunków i odmian myślenia pedagogicznego w teoriach praktykach społecznych, świadomość niejednoznaczności rozstrzygnięć teoretycznych i kulturowych, znajomość podstawowych prawidłowości rozwoju człowieka		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Test	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:	
		A.1. wykorzystywana podczas zajęć	
		- D. Klus-Stańska (2018), Paradygmaty dydaktyki. Myśleć teorią o praktyce. Warszawa: PWN	
		- E. Nęcka (1996), Proces twórczy i jego ograniczenia. Kraków: Impuls.	
		A.2. studiowana samodzielnie przez studenta	
		- L. Kohlberg, R. Mayer R. (1997), Rozwój jako cel wychowania. W: Z. Kwieciński, L. Witkowski (red.), Spory o edukację. IBE: Warszawa.	
		- D. Barnes, Nauczyciel i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia. Warszawa WSiP, 1988.	
	Uzupełniająca lista lektur	D. Klus-Stańska (2010), Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń. Wydawnictwo Akademickie Żak: Warszawa 2010, s. 209-244.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Nie dotyczy		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.